

(h) What is personal identity? Discuss the criteria of personal identity.

ব্যক্তি অভিন্নতা কি? ব্যক্তি অভিন্নতাৰ নিৰ্ণায়কসমূহ আলোচনা কৰা।

(i) Examine the identity theory of mind.

মন সম্পৰ্কীয় অভিন্নতাবাদী তত্ত্বটো বিচাৰ কৰা।

(j) Explain John Locke's view on personal identity.

জন লক্ৰ ব্যক্তি অভিন্নতা সম্পৰ্কীয় মতবাদটো ব্যাখ্যা কৰা।

***

2022

PHILOSOPHY

Paper : PHI-HC-6016

(Philosophy of Mind)

(Honours Core)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer any ten questions of the following :

1×10=10

তলৰ যি কোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) "Psychology is the science of behaviour."
Who said this?

“মনোবিজ্ঞান হ’ল আচৰণ সম্পৰ্কীয় বিজ্ঞান।” কথাষাৰ
কোনে কৈছিল?

(b) Is Descartes a supporter of dualism?

ডেকাৰ্ট দ্বৈতবাদৰ সমৰ্থক হয়নে?

- (c) Who is the founder of parallelism?
সমান্তৰালবাদৰ প্ৰবৰ্তক কোন ?
- (d) Mention the name of the philosopher who refuted the Cartesian dualism in his person theory.
ব্যক্তি মতবাদৰ জৰিয়তে, কাৰ্টেছিয়ান দ্বৈতবাদক খণ্ডন কৰা দাৰ্শনিকগৰাকীৰ নাম উল্লেখ কৰা।
- (e) Who is the author of the book, *An Essay Concerning Human Understanding*?
An Essay Concerning Human Understanding গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?
- (f) How many substances are there according to Spinoza?
স্পিনোজাৰ মতে দ্ৰব্য কেইপ্ৰকাৰৰ ?
- (g) Who is the author of the book, *Tractatus-Logico-Philosophicus*?
Tractatus-Logico-Philosophicus গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?
- (h) Is identity theory a theory of materialistic mental event?
অভিন্নতাবাদ, মানসিক ঘটনা সম্পৰ্কীয় এটি জড়বাদী মতবাদ হয়নে ?

- (i) Who is the propounder of behaviourism?
আচৰণবাদৰ প্ৰবৰ্তক কোন ?
- (j) Write the name of the philosopher who refuted the problem of personal identity.
ব্যক্তি অভিন্নতাৰ সমস্যাক অস্বীকাৰ কৰা দাৰ্শনিকগৰাকীৰ নাম লিখা।
- (k) Who is the pioneer of functionalism?
ফ্ৰিয়াবাদ বা কাৰ্যবাদৰ পথপ্ৰদৰ্শক কোন ?
- (l) Is epiphenomenalism a materialistic theory of mind-body relation?
উপবস্তুবাদ দেহ আৰু মনৰ সম্বন্ধ সম্পৰ্কীয় এটি জড়বাদী মতবাদ হয়নে ?
- (m) Who is the author of the book, *The Concept of Mind*?
The Concept of Mind গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন ?
- (n) According to which theory, the relation between mind and body is possible only by the intervention of God?
কোনটো মতবাদ অনুসৰি মন আৰু দেহৰ মাজৰ সম্বন্ধ কেৱল ঈশ্বৰৰ দ্বাৰাহে সম্ভৱপৰ হয় ?

(o) What is the literal meaning of 'psychology'?

'মনোবিজ্ঞান'ৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি ?

2. Answer any five questions of the following in brief : $2 \times 5 = 10$

তলৰ যি কোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ অতি চমুকৈ দিয়া :

(a) Define philosophy of mind.

মনোদৰ্শনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) What are the three kinds of substances according to Descartes?

ডেকাৰ্টৰ মতে তিনি প্ৰকাৰৰ দ্ৰব্য কি কি ?

(c) Mention the name of any two supporters of parallelism.

সমান্তৰালবাদৰ যি কোনো দুগৰাকী সমৰ্থকৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(d) To reform the drawbacks of Cartesian dualism, which two philosophers advocated the theory of occasionalism?

কাৰ্টেছিয়ান দ্বৈতবাদৰ দোষ-ক্ৰটিবোৰ সংশোধন কৰিবলৈ কোন দুজন দাৰ্শনিকে উপলক্ষ্যবাদ প্ৰবৰ্তন কৰিছিল ?

(e) What do you mean by functionalism?

ক্ৰিয়াবাদ বা কাৰ্যবাদ বুলিলে কি বুজা ?

(f) What is meant by 'Descartes' myth'?

'ডেকাৰ্টৰ মিথ বা ৰূপকথা' বুলিলে কি বুজা ?

(g) What are the two criteria of personal identity?

ব্যক্তি অভিন্নতাৰ নিৰ্ণায়ক দুটা কি কি ?

(h) What is 'person', according to P. F. Strawson?

P. F. Strawsonৰ মতে 'ব্যক্তি' মানে কি ?

3. Answer any four questions of the following : $5 \times 4 = 20$

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention the differences between Psychology and Philosophy of Mind.

মনোবিজ্ঞান আৰু মনোদৰ্শনৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(b) Write a short note on 'category mistake'.

'শ্ৰেণীগত বিভ্ৰান্তি'ৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(c) Briefly explain psycho-physical parallelism of Leibniz.

লাইব্‌নিজৰ মনো-দৈহিক সমান্তৰালবাদৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Is epiphenomenalism a satisfactory theory of mind-body relation? Explain briefly.

উপবস্তুবাদ মন-দেহ সম্পর্কীয় এটি সন্তোষজনক মতবাদ হয়নে? চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Write a short note on Hume's personal identity.

হিউমৰ ব্যক্তি অভিন্নতাৰ বিষয়ে এটি চমু টোকা লিখা।

(f) Briefly explain the functionalism of William James.

উইলিয়াম জেমছৰ ক্ৰিয়াবাদ বা কাৰ্যবাদৰ বিষয়ে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Distinguish between M-predicate and P-predicate.

M-predicate আৰু P-predicateৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

(h) Mention the objections against identity theory.

অভিন্নতাবাদৰ বিৰুদ্ধে থকা আপত্তিসমূহ উল্লেখ কৰা।

4. Answer any four questions of the following :

10×4=40

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the nature and scope of philosophy of mind.

মনোদৰ্শনৰ স্বৰূপ আৰু পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Critically explain Cartesian dualism.

কাৰ্টেছিয়ান দ্বৈতবাদৰ বিষয়ে সমীক্ষাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(c) Write an essay on behaviourism.

আচৰণবাদ সম্পৰ্কে এখন বচনা লিখা।

(d) Evaluate occasionalism as a theory of mind-body relation.

মন আৰু দেহৰ সংঘাত সম্পর্কীয় মতবাদ হিচাপে উপলক্ষবাদৰ মূল্যায়ন কৰা।

(e) Explain and examine Spinoza's theory of parallelism.

স্পিনোজাৰ সমান্তৰালবাদৰ এক সমীক্ষাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(f) What is psychology? Explain the nature and scope of psychology.

মনোবিজ্ঞান কি? মনোবিজ্ঞানৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Critically explain the 'person' theory of P. F. Strawson.

P. F. Strawsonৰ 'ব্যক্তি' মতবাদৰ এক বিচাবমূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।